

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v hlavním líčení konaném v Plzni dne 1. dubna 2016 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Martina Kantora a přísedících Ing. Anny Řežábkové a Martiny Votlučkové *t a k t o* :

Obžalovaný

M■■■■■ M■■■■■■■■■■■

nar. ■■■■■■■■■■, okres Plzeň-jih, trvale bytem ■■■■■■■■■■, okres Plzeň-jih, zdržuje se na adrese ■■■■■■■■■■,

u z n á v á s e v i n n ý m, ž e

v době nejméně od začátku ledna 2015 do 30. ledna 2015 v bytě č. ■■■■ umístěném v domě č. ■■■■ v ulici ■■■■■■■■■■ v obci Stod, okres Plzeň-jih, sám neposkytoval ani jinak nezajistil své babičce – poškozené J■■■■■ P■■■■■, nar. ■■■■■■■■■■, s níž sdílel společnou domácnost v uvedeném bytě a která byla upoutána na lůžko a nebyla již schopna se sama o sebe postarat, podávání dostatečného množství potravy a tekutin, přičemž jediný příjem jejich společné domácnosti, kterým byl starobní důchod poškozené, používal převážně k hrazení svých potřeb, zejména k nákupu drog, poškozená tak v daném období v některých případech i po dobu několika po sobě následujících dnů neměla k dispozici a tedy ani nepozřela žádnou potravu, z důvodu hladovění u ní došlo k prudkému poklesu váhy, poškozené rovněž nezajistil potřebnou hygienu a důstojnou formu vylučování, v důsledku čehož byla nucena vykonávat veškeré vylučování přímo na lůžko, poškozenou ponechával samotnou v zapáchajícím špinavém bytě bez elektrické energie, s odpadky a psími exkrementy na podlaze, a to i po dobu několika po sobě jdoucích dnů, rovněž jí nezajistil potřebnou lékařskou péči, ačkoliv věděl, že je nemocná, její zdraví se zhoršuje a musí docházet na lékařské prohlídky, před

dalšími osobami zatajoval výše uvedený stav poškozené a podmínky, v nichž ji ponechával, a od 21. ledna 2015 do 30. ledna 2015 opakovaně neumožnil sociální pracovníci vstup do bytu, sociální pracovníce si tento vstup vymohla až dne 30. ledna 2015, kdy společně s dalšími osobami našla poškozenou ležící na zemi v silně zanedbaném stavu, proto neodkladně zajistila její hospitalizaci ve Stodské nemocnici, a. s., zde poškozená při příjmu vážila pouhých 25 až 30 kg a i přes poskytnutou lékařskou péči dne 1. února 2015 zemřela na nutriční marasmus vyvolaný delší dobu trvajícím hladověním, přičemž obžalovaný si byl vědom, že v důsledku jeho výše popsaného jednání, zejména při nezajištění dostatečného příjmu potravy, může u poškozené v krajním případě dojít až k jejímu úmrtí, avšak bezdůvodně předpokládal, že takový následek zatím ještě nehrozí a nenastane,

t e d y

týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí a takovým činem způsobil smrt,

č í m ž s p á c h a l

zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku,

a o d s u z u j e s e

podle § 199 odst. 3 trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání **7 (sedmi) let.**

Podle § 56 odst. 3 trestního zákoníku se pro výkon uvedeného trestu odnětí svobody zařazuje do **věznice s dozorem.**

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit jako náhradu škody Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, Orlická 2020/4, 130 00 Praha 3, částku 6.297,--Kč.

O d ů v o d n ě n í

Důkazy provedenými v hlavním líčení vzal soud za prokázaný následující skutkový stav.

Obžalovaný M■■■■ M■■■■■ je vnukem poškozené J■■■■■ P■■■■■. Od roku 2012 do 30. ledna 2015 oba žili ve společné domácnosti v bytě č. ■■■■ umístěném v domě č. ■■■■ v ulici ■■■■■■■■■■ v obci Stod, okres Plzeň-jih. Od počátku října 2014 byl obžalovaný bez zaměstnání, jediným pravidelným příjmem uvedené domácnosti tak byl starobní důchod poškozené ve výši 11.413,--Kč měsíčně.

Nejpozději od počátku ledna 2015 poškozená z důvodu pokročilého věku a špatného zdravotního stavu nebyla schopna se sama o sebe postarat, neopouštěla byt, byla upoutána na lůžko a tedy odkázána na pomoc obžalovaného jako jediné osoby, s níž sdílela společnou domácnost. Obžalovaný v této době také zcela disponoval jejím důchodem, který měl použít

na náklady spojené s bydlením i chodem domácnosti. Podstatnou část tohoto důchodu obžalovaný ale použil na nákup omamných a psychotropních látek, konkrétně pervitinu a marihuany, jejichž zneužívání se v dané době oddával. V důsledku nedostatku finančních prostředků tak docházelo k situacím, kdy poškozené i po dobu několika po sobě jsooucích dnů nebyl schopen koupit a poté poskytnout stravu. Pokud peníze k dispozici měl a pořídil z nich nějaké potraviny, ani tehdy nezajistil jejich přísun v dostatečném množství poškozené, totéž platí o tekutinách. V bytě se navíc zdržoval nepravdělně, v některých případech v něm nebyl i několik po sobě následujících dní, tehdy poškozená byla odkázána jen na malé množství potravy a tekutin, které jí před svým odchodem u postele ponechal. V uvedeném období také byt ponechával v silně zanedbaném stavu, na podlaze se nacházely psí exkrementy a odpadky, v důsledku čehož celý silně zapáchal, nebyla zde ani funkční elektřina, k jejímuž odpojení došlo z důvodu nehrazení jejího předešlého odběru. Jak bylo již zmíněno, přestože byla poškozená upoutána na lůžko, obžalovaný jí nezajistil potřebnou hygienu a důstojnou formu tělesného vylučování, v důsledku čehož byla nucena vykonávat veškeré vylučování přímo na lůžko, kam obžalovaný pod poškozenou maximálně vložil kus textilie.

Třebaže poškozená v průběhu měsíce ledna 2015 zejména v důsledku nedostatečného příjmu potravy a tekutin prudce ztrácela na váze a její zdravotní stav se viditelně zhoršoval, obžalovaný ani tehdy svůj postoj nezměnil a poškozené také nezajistil odbornou lékařskou pomoc. Naopak se před dalšími osobami snažil tajit stav poškozené i podmínky, v nichž ji ponechával. Zhruba v polovině ledna 2015 pracovnice sociálního odboru Městského úřadu ve Stodu Bc. H. V. obdržela informaci, že poškozená již nějakou dobu vůbec neopouští svůj byt, proto se rozhodla její situaci prověřit. V době od 21. do 30. ledna 2015 se pokusila poškozenou v několika případech navštívit. Ačkoliv obžalovaný byl informován, že k těmto návštěvám má dojít a některé z nich se jmenovanou sociální pracovnící také telefonicky sjednal, před datem 30. ledna jí vstup do bytu opakovaně neumožnil. Ten si Bc. H. V. společně s dalšími osobami vymohla až dne 30. ledna 2015. Tehdy našla poškozenou ležící na zemi v silně zanedbaném stavu, proto neodkladně zajistila její hospitalizaci ve Stodské nemocnici, a. s. Zde poškozená při příjmu vážila pouhých 25 až 30 kg a i přes poskytnutou lékařskou péči dne 1. února 2015 zemřela na nutriční marasmus vyvolaný delší dobu trvajícím hladověním.

Popsaná skutková zjištění soud učinil na základě výpovědi obžalovaného M. M., svědeckých výpovědí Bc. H. V., V. Š., M. H., L. K., V. W., P. Z., I. K. a E. F., sdělení České správy sociálního zabezpečení v Praze, zprávy Úřadu práce České republiky, úmrtního listu poškozené J. P. a znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství.

Obžalovaný M. M. se k věci vyjádřil pouze při svém v pořadí prvním výslechu v přípravném řízení (č. l. 55-58). Vypověděl, že se svou babičkou J. P. žil v bytě uvedeném ve výrokové části rozsudku od roku 2011 či 2012, jedná se o byt ve vlastnictví města Stod. Od října 2014 byl bez zaměstnání a jakéhokoliv pravidelného příjmu, žili pouze z důchodu babičky. Zdravotní stav jeho babičky, která měla problémy se srdcem, byl ucházející do konce roku 2014, do té doby byla ještě schopna se o sebe postarat. Poté si stěžovala na bolest nohou, nechodila a pouze ležela na gauči. Jedla pouze to, co on jí nakoupil za peníze z jejího důchodu, přičemž část z něho utratil za drogy. Babička podle obžalovaného jedla v poslední době velmi málo, bylo tomu tak patrně od začátku roku 2015. Babičce nechával u postele připravené jídlo, jednalo se kupříkladu o několik chlebů uložených do

alobalu nebo sáčku, jakož i pití, konkrétně dvoulitrovou láhev s vodou či šťávou. Jídlo a pití doplňoval, pokud přišel domů. Stávalo se ale, že nebyl v bytě i několik dní po sobě, v těchto případech babička musela vystačit s tím, co jí u postele nechal. Zda babička jídlo vždy snědla, obžalovaný neví, pokud při jeho příchodu do bytu nebylo jídlo sněžené, snědl je sám nebo ho dal psovi. Pokud snědla málo jídla, pouze jí to sdělil, nekrmil jí. Poslední týden (míněno před 30. lednem 2015, kdy byl obžalovaný zadržen) již ani nebyla sama schopna jíst a hovořila „z cesty“, přesto jí nekrmil ani nezajistil lékařskou pomoc. Nájem za byt obžalovaný podle svého vyjádření platil do listopadu 2014, poté peníze na nájem používal na nákup pervitinu a marihuany. Zbytek důchodu s babičkou projedli a prokouřili zhruba čtrnáct dnů po převzetí důchodu, poté již neměli žádné peníze a žili z toho, co kde sehnal. Jídlo nakupoval podle toho, zda nějaké peníze sehnal. Pokud se mu finanční prostředky opatřit nepodařilo, pak s babičkou nejedli, a to kupříkladu i tři dny. Stávalo se také, že babička po něm požadovala jídlo, což odmítl, neboť na ně neměl peníze. Babičce neubližoval, připustil ale, že na ni občas křičel. Od prosince 2014 v bytě také nefungovala elektřina, poněvadž nezaplatil za její dřívější odběr. Od počátku roku 2015 podle obžalovaného se babička nebyla schopna sama umýt, on ji nemyl, nechodila také na záchod, poslední týden měla pod sebou prostěradlo nebo hadr, na které vykonala potřebu a on je poté vyhazoval do koše. V bytě byl nepořádek a zápach, obžalovaný naposledy uklízel před Vánoci 2014. Psa venčil v noci, přičemž pokud nebyl několik dnů v bytě, pak pes vykonával potřebu na podlahu. Polštáře i peřina, v nich babička spala, byly špinavé. Když přišla v lednu 2015 poštovní doručovatelka s důchodem babičky, obžalovaný ji musel posadit na židli a takto donést ke dveřím, aby mohla důchod přijmout. Včerejšího dne (30. ledna 2015) ráno do bytu přišli ze sociálního odboru, našli zde babičku ležící na zemi, kde ji obžalovaný spatřil již předchozího dne večer, když přišel do bytu, tehdy se jí dotázal, zda chce zvednout, ona odvětila, že to nechají na ráno. Obžalovaný uznal, že se o svou babičku nedostatečně staral. Podle svého vyjádření nepřivolal babičce lékaře či jinou pomoc z toho důvodu, aby neměl problém, pokud by někdo její stav viděl. Kdyby ji odvezli, pak by neměl kde bydlet. Jestliže by do bytu nepřišli pracovníci sociálního odboru, pak by situaci ještě několik dnů neřešil, poté by zavolal lékaře.

Při porovnání takto popsaného podstatného obsahu první výpovědi obžalovaného z přípravného řízení se skutkovou větou výroku o vině tohoto rozsudku je zřejmé, že obžalovaný se v dané výpovědi v zásadě doznal k okolnostem, které tvoří podstatu jednání, jímž byl uznán vinným.

Ve své další (v pořadí druhé) výpovědi v přípravném řízení (č. l. 59-63) se obžalovaný vyjadřoval pouze k otázce užívání drog. Konstatoval, že od sedmnácti či osmnácti let užíval pervitin a marihuanu, dávky postupně zvyšoval, uvedené drogy požíval každý den, a to až do března 2015. Byl na nich patrně závislý, ale neléčil se. Na koupi drog občas používal peníze představující důchod jeho babičky. Každý měsíc za ně utratil tak 2.000 až 3.000,-Kč, užíval celkem dvacet gramů pervitinu měsíčně. V době užívání drog mu bylo vše lhostejné, patrně to ovlivnilo i jeho chování k babičce. V tomto období spal zhruba jen dvakrát týdně.

Při hlavním líčení obžalovaný využil svého práva a k věci nevypovídal. Soud proto podle § 207 odst. 2 trestního řádu přečetl k důkazu jeho výpovědi z přípravného řízení.

Je třeba zdůraznit, že doznání obžalovaného obsažené v jeho první výpovědi učiněné v přípravném řízení plně zapadá do kontextu skutečností, které vyplynuly z dalších provedených důkazů.

Svědci L [REDACTED] Kocůrková (č. l. 86-89), I [REDACTED] K [REDACTED] (č. l. 94-97), V [REDACTED] W [REDACTED] (č. l. 120-123) a P [REDACTED] Z [REDACTED] (č. l. 127-130) obývají, jak plyne z jejich výpovědí, byty v domě na adrese [REDACTED]. Všichni potvrdili, že jeden z bytů v daném domě obývali obžalovaný se svou babičkou, tedy poškozenou J [REDACTED] P [REDACTED]. Z jejich vyjádření se dále podává, že poškozenou naposledy spatřili v měsíci prosinci 2014, podle vyjádření L [REDACTED] K [REDACTED] a V [REDACTED] W [REDACTED] tehdy poškozená nebyla hubenější než dříve (podle svědkyň bývala vždy hubená), podle P [REDACTED] Z [REDACTED] byla o něco víc hubená. Svědci I [REDACTED] K [REDACTED] a P [REDACTED] Z [REDACTED], jejichž byty sousedily s bytem poškozené a obžalovaného, také konstatovali, že z daného bytu občas zaslechli, jak obžalovaný poškozené nadává, užíval přitom výrazy jako „drž hubu“ a „drž hubu, ty krávo stará“, podle P [REDACTED] Z [REDACTED] takto obžalovaný například reagoval na požadavek poškozené, aby jí poskytla vodu. Z výpovědí svědkyň V [REDACTED] W [REDACTED] a I [REDACTED] K [REDACTED] zase vyplynulo, že poškozená v době, kdy ji ještě potkávaly, měla problémy s chůzí, posléze jmenovaná svědkyně také uvedla, že poškozená během posledního půl až tři čtvrtě roku sešla (totéž vyplývá ze zprávy interní ambulance Stodské nemocnice, a. s., založené na č. l. 228, podle této zprávy poškozená do uvedené ambulance chodila na kontroly až do 27. listopadu 2014), přesto chodila nakupovat až do počátku prosince 2014 do obchodu, kde byla svědkyně zaměstnána, poté sem docházel až do konce prosince na nákupy obžalovaný, jenž toho kupoval méně než poškozená, v lednu 2015 ho zde svědkyně nakupovat již nespatriila. Z vyjádření svědků I [REDACTED] K [REDACTED] a P [REDACTED] Z [REDACTED] je taktéž zřejmé, že obžalovaný v rozhodném období užíval drogy.

Svědecké výpovědi osob jmenovaných v předchozím odstavci tedy mimo jiné dokládají, že obžalovaný a poškozená sdíleli společnou domácnost v bytě specifikovaném ve výrokové části rozsudku, že do konce roku 2014 zdravotní stav poškozené sice nebyl příliš dobrý, nicméně oproti dřívější době nebyla výraznější měrou na váze (v této souvislosti lze poznamenat, že podle již zmíněné lékařské zprávy na č. l. 228 měla poškozená při vyšetření dne 17. července 2014 váhu 45 kg). Tytéž důkazy také nepřímou podporují vyjádření obžalovaného, že nejméně od počátku ledna 2015 se poškozená již sama nebyla schopna pohybovat (neboť v tomto měsíci se svědci na rozdíl od dřívější doby s poškozenou již nesetkávali).

Posledně uvedenou okolnost (že poškozená byla v měsíci lednu 2015 již imobilní) nepřímou potvrzuje také svědecká výpověď E [REDACTED] F [REDACTED] (č. l. 74-77). Jmenovaná, jež pracuje jako poštovní doručovatelka a poškozené do jejího bytu nosívala v hotovosti důchod, totiž uvedla, že zatímco dříve poškozená sama chodila při přebírání důchodu ke vstupním dveřím bytu a otevírala je, při poslední výplatě důchodu před svou smrtí (tedy v lednu 2015, neboť předposledního dne tohoto měsíce byla poškozená hospitalizována a dva poté zemřela) již svědkyni na zazvonění nepřišla naproti, otevřel jí její vnuk (čili obžalovaný) a zeptal se, zda může důchod převzít. Svědkyně odpověděla, že si jej musí převzít osobně poškozená. Poté obžalovaný dveře přivřel či zavřel, každopádně po chvíli se dveře více otevřely a na židli seděla poškozená, již pak důchod předala. Podle svědkyně byla poškozená neupravená a páchla močí, působila dojmem, že měla respekt z obžalovaného, jenž stál nad ní a podivně, neupřímně se usmíval. Svědkyně k poškozené taktéž konstatovala, že byla vždy hubená, poslední rok ještě více zhubla.

Svědectví E [REDACTED] F [REDACTED] tedy koresponduje s vyjádřením obžalovaného, podle něhož při výplatě důchodu v lednu 2015 musel poškozenou pro její imobilitu posadit na židli a takto donést ke dveřím bytu, aby mohla důchod přijmout, rovněž potvrzuje skutečnost, že

poškozená byla v dané době silně zanedbaná. Ve spojitosti s výpovědí uvedené svědkyně je namístě zmínit, že podle sdělení České správy sociálního zabezpečení v Praze (č. l. 314) činila výše důchodu vypláceného poškozené částku 11.413,--Kč měsíčně.

Svědci Bc. H. [REDAKCE] V. [REDAKCE] (č. l. 110-115, 340-342), V. [REDAKCE] Š. [REDAKCE] (č. l. 102-105, 339-340) a M. [REDAKCE] H. [REDAKCE] (č. l. 78-81, 338) ve svých výpovědích popisovali zejména okolnosti, za nichž v předmětném bytě dne 30. ledna 2015 našli poškozenou, i skutečností této události předcházejícím.

Prvně jmenovaná svědkyně, která je zaměstnána jako sociální pracovníce v rámci Městského úřadu Stod, uvedla, že někdy mezi 15. a 20. lednem 2015 se od správce pana Š. [REDAKCE] dozvěděla, že poškozená nevychází ze svého bytu. Rozhodla se proto získat bližší informace o její rodině, přičemž zjistila, že poškozená žije se svým vnukem, tedy s obžalovaným, a návazně se snažila situaci prověřit. Při první návštěvě dne 21. ledna 2015 se jí s kolegyní nepodařilo nikoho zkontaktovat, při bušení na dveře u bytu nikdo neotevřel, zhruba po deseti minutách se ozval hlas starší paní, která křičela, že nemůže vstát z postele a nemůže jim otevřít. Ony se již předtím představily a tázaly se, zda potřebuje pomoci, přičemž na ně křičela, že nic nepotřebuje a nemá na ně náladu. Svědkyně za dveřmi nechala na sebe telefonní kontakt, již po patnácti minutách jí pak volal obžalovaný a dotazoval se, proč chtěly poškozenou navštívit. Svědkyně mu důvod zamýšlené návštěvy vysvětlila a dohodla se s ním, že návštěva bytu proběhne následujícího dne dopoledne, obžalovaný jí dal na sebe kontakt. Následujícího dne dopoledne jí ale nikdo neotevřel. Poté svědkyni telefonicky kontaktovala poškozená, svědkyně jí vysvětlila, že s ní chtěla řešit okolnost, že nemají uhrazený nájem a nemají zapojenou elektřinu, poškozená jí ale opakovaně sdělila, že nemá náladu na návštěvy a že elektřinu nepotřebují. Po celou dobu, co s ní hovořila, bylo podle svědkyně slyšet, že jí obžalovaný napovídá, proto jí svědkyně požádala, aby obžalovaného předala k telefonu. Obžalovaný si vzal telefon a odmítl toho dne návštěvu uskutečnit, důvod nesdělil a navrhl jako termín návštěvy 26. leden 2015 v 8.00 hodin. V tento den se ale situace opakovala, svědkyni tedy zase nikdo neotevřel, zevnitř byla po nějakém čase slyšet poškozená, opět ji vyháněla pryč, přestože ji svědkyně přes dveře upozorňovala, že měla být na lékařské kontrole, a nabízela jí, že ji tam odvezou. V této souvislosti svědkyně poznamenala, že již předtím zjistila, že poškozená byla na lékařské kontrole naposledy dne 27. listopadu 2014, tehdy již byla podle lékařů, s nimiž svědkyně hovořila, v dosti zanedbaném stavu. Proto svědkyně právě na den 26. ledna 2015 poškozené domluvila kontrolu na interně a zajistila jí i převoz sanitním vozem. Poté se svědkyně společně s V. [REDAKCE] Š. [REDAKCE] pokoušela dostat do bytu poškozené dne 28. ledna 2015, ale opět bezúspěšně, poškozená na ně opět křičela, aby ji nechali být, ať ji neotravují, že nic nepotřebuje, svědkyně se pokoušela telefonicky kontaktovat obžalovaného, ale bez úspěchu. Dovolat obžalovanému se jí podařilo daného dne až na několikátý pokus, oznámila mu termín další návštěvy, a to 30. leden 2015. V daný den se k bytu dostavila s kolegyní B. [REDAKCE], dále V. [REDAKCE] Š. [REDAKCE] a M. [REDAKCE] H. [REDAKCE]. Otevřel jim obžalovaný a oznámil, že je dovnitř nepustí, že tam má nepořádek a že nejsou oblečení. Svědkyně dala nohu mezi dveře a vyzvala jej, aby oblékl poškozenou i sebe. Za několik minut se obžalovaný vrátil ke dveřím a oznámil, že poškozenou nemůže obléci a že se odstěhují. Svědkyně mu sdělila, že chce poškozenou vidět, načež obžalovaný otevřel dveře do pokoje a směrem k poškozené řekl: "Proč babi ležíš na zemi?". Při pohledu do bytu svědkyně byla otřesena, podle jejího vyjádření „to bylo něco strašného“, za svou třicetiletou praxi nic takového nezažila, obžalovaný se chytal za hlavu a uváděl, že „to takhle nechtěl“. Poškozená ležela na zemi zaklíněná mezi postelí a stolkem, pod sebou neměla nic, byla přikryta velice špinavou a potrhanou dekou.

Když odkryli deku, spatřili jen „kostičky pokryté kůží“. V bytě byl velký nepořádek a zápach. Po příjezdu záchranné služby svědkyně zaslechla poškozenou, jak sdělovala, že má žízeň, že chce napít.

Svědék V [redacted] Š [redacted], jenž je také zaměstnancem Městského úřadu Stod, vypověděl, že s poškozenou se naposledy setkal v létě roku 2014, tehdy na něj působila normálně, podle svědka byla vždy hubenější. V pondělí 26. ledna 2015 svědek s panem H [redacted] přišli k bytu poškozené, aby provedli odečet vody. Dveře od bytu jim otevřel obžalovaný, pan H [redacted] mu oznámil, že potřebuje jít dovnitř, aby zkontroloval vodoměr. Z bytu se ozývala poškozená, která vydávala nepřirozené zvuky, znělo to jako sténání. Z chování obžalovaného bylo zřejmé, že nemá zájem, aby šli dovnitř, z bytu byl cítit zápach. Pan H [redacted] informoval ještě téhož dne o situaci sociální odbor. Dne 30. ledna 2015 pak k bytu poškozené šli on, pan H [redacted], paní B [redacted] a paní V [redacted] ze sociálního odboru. Obžalovaný neměl příliš chuti je do bytu pustit, tvrdil, že poškozená je v pořádku. Posléze je do bytu vpustil, svědek spatřil, jak poškozená ležela na zemi vedle postele, vydávala jen nějaké zvuky. K jejímu stavu svědek doslova konstatoval, že „to, co viděl, už by podruhé vidět nechtěl“ a „jestli v koncentráku byli hubení lidé, tak tady to bylo ještě horší“. Po příjezdu záchranky poškozená říkala "vodu, vodu". V bytě byl podle svědka obrovský nepořádek, po zemi byly výkaly, nebyla zde funkční elektřina.

Svědék M [redacted] H [redacted], který pracuje ve společnosti spravující bytový fond města Stodu, popsal okolnosti, za nichž se s dalšími osobami dostal dne 30. ledna 2015 do bytu poškozené, stav poškozené i stav bytu v zásadě shodně jako svědci Bc. H [redacted] V [redacted] a V [redacted] Š [redacted].

Svědectví Bc. H [redacted] V [redacted], V [redacted] Š [redacted] a M [redacted] H [redacted] tedy prokazují jednak naprosto žalostný tělesný stav poškozené ke dni 30. ledna 2015 (neporovnatelně horší oproti prosinci 2014, kdy se s poškozenou ještě setkali svědci L [redacted] K [redacted], I [redacted] K [redacted], V [redacted] W [redacted] a P [redacted] Z [redacted]), jednak tristní podmínky, v nichž žila (zapáchající špinavý byt bez elektřiny a se psími exkrementy na podlaze). Daná svědectví (zejména Bc. H [redacted] V [redacted]) také dokládají snahu obžalovaného utajit uvedené skutečnosti před okolím i okolnost, že pracovním sociálního odboru obžalovaný opakovaně neumožnil vstup do předmětného bytu za účelem kontroly stavu poškozené, třebaže se jej domáhaly a obžalovaného předem informovaly, kdy vstup do bytu hodlají uskutečnit.

Fyzický stav poškozené ke dni 30. ledna 2015 je zachycen i v protokolu o prohlídce těla a fotodokumentaci (č. l. 135-141). Z těchto důkazů je zřejmé, že v tuto dobu byla poškozená extrémně vyhublá (její tělo lze vskutku popsat jako kosti potažené kůží, jak celkem přílehavě poznamenala svědkyně Bc. H [redacted] V [redacted]) a na více místech jejího těla se nacházely výrazné proleženiny. Protokol o ohledání místa činu a související fotodokumentace (č. l. 24-43) pak zachycují stav předmětného bytu k témuž dni. Vyplývá z nich, že byt, který sestával z předsíně, příslušenství a jedné obytné místnosti s kuchyňskou linkou, silně zapáchal, byl v něm značný nepořádek, na zemi se povalovaly odpadky, pytle s odpadky i psí exkrementy, nenacházely se zde žádné čerstvé potraviny, ložní prádlo na dvou lůžkách bylo silně znečištěné.

Popsané listinné důkazy tak celkem jasně potvrzují okolnosti uváděné svědky Bc. H[REDACTED] V[REDACTED], V[REDACTED] Š[REDACTED] a M[REDACTED] H[REDACTED] o tělesném stavu poškozené i o stavu bytu, v němž žila, ke dni 30. ledna 2015.

K otázce smrti poškozené a okolnosti, co bylo její příčinou, se pak vztahují následující důkazy.

Podle úmrtního listu na č. l. 244 spisu poškozená J[REDACTED] P[REDACTED] zemřela dne 1. února 2015 (tedy dva dny poté, co byla nalezena v bytě uvedeném ve výrokové části rozsudku a převezena do nemocnice).

Tělo zemřelé poškozené bylo podrobeno soudní pitvě, na jejímž základě byl vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství (č. l. 147-164, 167-175, 346-348). Z jeho závěrů vyplývá, že poškozená trpěla mimo jiné extrémním vyhubnutím, nutričním marasmem (rozvratem vnitřního prostředí při těžké podvýživě a extrémním vyhubnutí), dehydratací (delším dobu trvajícím nedostatkem tekutin v těle), proleženinami v pravé kyčelní krajině, v pravém dolním zevním kvadrantu hýždě, v křížové krajině a na pravé patě. Při pitvě měla prázdný zažívací trakt, přičemž jeho vyprázdnění podle znalců trvá několik dní. Bezprostřední příčinou smrti poškozené byl již zmíněný nutriční marasmus. Zjištěné četné proleženiny svědčí o tom, že poškozená nebyla po delší dobu dostatečně pohyblivá, aby se mohla o sebe postarat v běžných úkonech života. U poškozené se jednalo o rozvrat metabolismu při prostém nedostatečném příjmu potravy. K tak výraznému poklesu tělesné hmotnosti, k jakému došlo u poškozené (ze 45 kg na 25-30 kg za 7 měsíců) dochází z lékařského hlediska pouze v případech těžké výživové nedostatečnosti. Hladovění, respektive nedostatečná výživa u poškozené musely trvat řádově minimálně týdny. Nebyla u ní zjištěna žádná mechanická porucha ani jiné důvody, které by jí bránily v příjmu potravy. Až v průběhu pitvy byl u poškozené zjištěn zhoubný novotvar plic s postižením uzlin, tento nádor byl ale bez klinických příznaků, neprojevil se ani při lékařských vyšetřeních a nejednalo se tedy o nádorové onemocnění, které by samo o sobě vedlo k tak výrazné katechizaci. Nádorové onemocnění však mohlo akcelarovat hubnutí a tak urychlit vznik smrtícího celkového nutričního marasmu. Posledním faktorem, který se na umírání J[REDACTED] P[REDACTED] nejspíše spolupodílel, byla porucha činnosti srdce při jeho vleklém onemocnění, která se však rozvíjela v důsledku absence příslušné léčby.

Popsané znalecké závěry tedy dokládají, že zásadní příčinou smrti poškozené byla právě těžká podvýživa a s ní související extrémní vyhubnutí, které vedly k rozvratu vnitřního prostředí v jejím těle.

Na základě výše uvedeného lze tedy shrnout, že všechny dosud soudem popsané důkazy - výpověď obžalovaného, svědectví L[REDACTED] K[REDACTED], J[REDACTED] K[REDACTED], V[REDACTED] W[REDACTED], P[REDACTED] Z[REDACTED], Bc. H[REDACTED] V[REDACTED], V[REDACTED] Š[REDACTED], M[REDACTED] H[REDACTED] a E[REDACTED] F[REDACTED], protokol o prohlídce těla poškozené s fotodokumentací, protokol o ohledání místa činu s fotodokumentací, lékařská zpráva Stodské nemocnice a znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství – na sebe navazují, vzájemně se doplňují a mezi sebou korespondují, přičemž ve svém souhrnu bez jakýchkoliv pochybností umožňují dovodit skutkový děj, jaký je uveden ve skutkové větě výroku o vině tohoto rozsudku.

Sama poškozená před svou smrtí nebyla vyslechnuta v procesním postavení svědka, dne 30. ledna 2015 ale policejní orgán provedl její stručné vytěžení, o čemž sepsal úřední

záznam (č. 1. 73), který soud přečetl k důkazu postupem podle § 211 odst. 6 trestního řádu. Z jeho obsahu se podává, že poškozená při vytěžení tvrdila, že naposledy jedla včerejšího dne (tedy 29. ledna 2015), kdy jí přinesli lidé z národního výboru mísu se salámem, navíc si včerejšího dne sama koupila nějaké jídlo v obchodě. Po předestření okolnosti, že nikdo ze sousedů ji neviděl již minimálně měsíc vyjít z bytu, uvedla, že jí jídlo kupuje vnuk (tedy obžalovaný), který jí pak vždy dá něco studeného, přičemž včerejšího dne jedla pomeranč. Na dotaz, z jakého důvodu je tak hubená, když má každý den jíst, poškozená neodpověděla. Dále konstatovala, že žije pouze z jejího důchodu, že obžalovaný jí nijak neublíží, mýt jí nepomáhá, poněvadž se před ním stydí.

Právě popsané vyjádření poškozené ovšem nelze hodnotit jinak, než jako účelovou snahu uváděním nepravdivých skutečností chránit obžalovaného, který byl jejím nejbližším (a patrně i jediným) žijícím příbuzným. Její tvrzení jsou totiž v příkrém rozporu se všemi dalšími důkazy, na nichž soud založil svá skutková zjištění, tedy se svědeckými výpověďmi (z nich je zřejmé, že poškozená nejméně od počátku ledna 2015 neopouštěla svůj byt a že zaměstnanci městského úřadu jí žádné potraviny neposkytovali), znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství (z něj se podává, že poškozená byla s ohledem na proleženiny delší dobu imobilní a minimálně několik dní žádnou stravu nepozřela, neboť měla prázdný zažívací trakt a jeho vyprázdnění trvá několik dní) a nakonec i výpovědí samotného obžalovaného (jenž připustil, že poškozená od počátku ledna 2015 již pouze ležela, přičemž on ji nezajišťoval v dostatečném množství stravu ani jiné potřeby).

Ve věci nemůže obstát ani argument obhajoby prezentovaný v rámci závěrečné řeči obhájkyň obžalovaného, podle něhož stav těžké podvýživy u poškozené mohl nastat v důsledku jejího dobrovolného rozhodnutí nepřijímat potravu, tedy v důsledku jejího dobrovolného hladovění. Takovou možnost vylučuje již obsah výpovědi samotného obžalovaného, z níž plyne, že poškozená stravu, pokud jí nějakou poskytl, po převážnou část rozhodného období alespoň částečně konzumovala, přičemž se stávalo, že po něm jídlo i sama požadovala, pouze poslední týden nic nepozřela, ovšem jen proto, že toho již pro svůj tristní zdravotní stav nebyla schopna. Taktéž z výpovědi žádného ze svědků ani náznakem neplyne jakákoli informace nasvědčující tomu, že by poškozená měla objektivní problémy s příjmem potravy (zde ostatně znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, jasně konstatoval, že u poškozené nebyla zjištěna žádná mechanická porucha ani jiné důvody, které by jí bránily v příjmu potravy) anebo by se dobrovolně rozhodla vyhladovět se k smrti.

Ze všech důvodů výše rozebraných tak soud vzal za prokázaný takový skutkový stav, jaký je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

Takto zjištěný skutkový děj soud podřadil pod skutkovou podstatu zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku. Označeného trestného činu v základní skutkové podstatě se dopustí pachatel, který týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí. Tyto okolnosti musejí být zahrnuty úmyslným zaviněním, jak je zřejmé z ustanovení § 13 odst. 2 trestního zákoníku.

Podle § 125 trestního zákoníku se osobou blízkou rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec, manžel a partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.

Podle konstantní judikatury se týráním ve smyslu § 199 trestního zákoníku rozumí takové zlé nakládání s osobou žijící ve společném obydlí, jež se vyznačuje vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti i určitou mírou trvalosti a dosahuje takové intenzity, aby bylo způsobilé vyvolat stav, který postižená osoba pro jeho krutost, bezohlednost nebo bolestivost pocítuje jako těžké příkoří. Může jít o zlé nakládání působením fyzických útrap, ale i o zlé nakládání v oblasti fyzické. Nemusí se jednat o počínání soustavné či delší dobu trvající, přičemž trvalost pachatelova jednání je nutno posuzovat i v závislosti na intenzitě zlého nakládání.

Týrání ve smyslu uvedeného zákonného ustanovení může mít i podobu opomenutí péče, k níž byl pachatel povinen. Poněkud vyjádřeno, trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 trestního zákoníku lze spáchat i omisivně. V této souvislosti je třeba poznamenat, že podle § 112 trestního zákoníku se jednáním rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, v důsledku dobrovolného převzetí povinnosti konat nebo vyplývala-li taková jeho zvláštní povinnost z jeho předchozího ohrožujícího jednání anebo k němuž byl z jiného důvodu podle okolností a svých poměrů povinen.

Okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby u trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí pak ve smyslu § 199 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku je, že pachatel takovým činem způsobí smrt. Uvedený následek může být zahrnut jen nedbalostním zaviněním, jak je zřejmé z ustanovení § 17 písm. a) trestního zákoníku ve spojení s ustanovením § 140 trestního zákoníku o trestném činu vraždy. Pokud by totiž pachatel jednáním předvídaným ustanovením § 199 odst. 1 trestního zákoníku způsobil jinému smrt úmyslně, pak takové jednání by bylo namísto posuzovat jako trestný čin vraždy podle § 140 trestního zákoníku v jednočinném souběhu s trestným činem týrání osoby žijící ve společném obydlí ve smyslu § 199 trestního zákoníku.

V posuzovaném případě vzal soud za prokázané, že obžalovaný M. M. žil s poškozenou J. P. v jednom bytě, v němž pouze oni tvořili společnou domácnost. Jelikož poškozená byla jeho babičkou, jednalo se ve vztahu k němu o osobu blízkou. Nejméně po celý leden 2015 byla poškozená upoutána na lůžko a nebyla schopna se sama o sebe postarat. Rovněž je zřejmé, že obžalovaný nemá a ani v daném období neměl žádná zdravotní omezení, nebyl vázán pracovními povinnostmi a fakticky disponoval finančními prostředky společné domácnosti tvořenými výhradně starobním důchodem poškozené. Se zřetelem na všechny tyto prokázané okolnosti je namísto závěr, že obžalovaný byl – ve smyslu § 112 trestního zákoníku – podle okolností a svých poměrů povinen ke konání, jež záleželo v zajištění řádné a důstojné péče o poškozenou, tedy v zajištění dostatečného množství potravy a tekutin, důstojného prostředí, potřebné hygieny a lékařské péče. Nic z toho ale neučinil, ačkoliv mu v tom žádná skutečnost nebránila. V důsledku takového jeho opomenutí poškozená v některých případech i po dobu několika po sobě následujících dnů neměla k dispozici a tedy ani nepozřela žádnou potravu, přičemž z důvodu hladovění u ní došlo k prudkému poklesu váhy, pokud nějakou stravu od obžalovaného obdržela, šlo o množství zjevně nedostatečné, rovněž neměla dostatek tekutin, pobývala v zapáchajícím špinavém bytě bez elektrické energie, s odpadky a psími exkrementy na podlaze a byla nucena vykonávat veškeré vylučování přímo na lůžko, v takovýchto podmínkách v bytě pobývala často sama, a to i po dobu několika po sobě jdoucích dnů. Popsané jednání obžalovaného trvalo nejméně jeden měsíc, tedy vykazovalo určitý stupeň trvalosti, a současně se vyznačovalo poměrně značnou mírou bezcitnosti, bezohlednosti a otrlosti. Poškozené muselo způsobovat útrapy fyzické (zejména hladovění) i psychické (zejména pobyt v silně

zapáchajícím a zanedbaném bytě i vylučování na lůžko), poškozená je tudíž nepochybně vnímala jako těžké příkoří.

Popsané omisivní jednání obžalovaného (konkrétně ta jeho část, jež záležela v nezajištění dostatečného množství potravy) vyústilo ve fatální následek spočívající ve smrti poškozené. Na odpovědnosti obžalovaného za tento následek nic nemění okolnost, že na jeho vzniku se podle znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, mohly spolupodílet i další faktory, totiž nádorové onemocnění i srdeční problémy poškozené. Podle trestněprávní teorie i praxe totiž platí, že jednání pachatele nemusí být jedinou příčinou pro vznik následku významného z hlediska trestního práva (v daném případě těžšího následku v podobě smrti), na tomto následku se mohou podílet i další skutečnosti, přičemž je nerozhodné, zda každá z těchto příčin byla jinak způsobila přivodit následek sama o sobě anebo pouze ve vzájemném spolupůsobení s další příčinou či příčinami. Příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se tedy nepřerušuje, jestliže k danému jednání přistoupí další okolnost, jež spolupůsobí při vzniku následku, avšak počínání pachatele zůstává takovou skutečností, bez které by následek nenastal. Jednotlivé příčiny mohou mít pro vznik následku samozřejmě různý význam, podstatné je, aby jednání pachatele bylo pro způsobení následku příčinou dostatečně významnou. V projednávané věci zmíněné omisivní jednání obžalovaného záležející v nezajištění dostatečného množství stravy bylo zásadní a primární příčinou vzniku těžšího následku, tedy smrti poškozené, další faktory (výše rovněž zmíněné) byly jen sekundární, navíc srdeční onemocnění se rozvíjelo v důsledku absence léčby poškozené, jejíž zajištění bylo rovněž povinností obžalovaného.

Lze tedy shrnout, že z pohledu ustanovení § 199 trestního zákoníku obžalovaný týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí a takovým činem způsobil smrt této osoby.

Jednání obžalovaného bylo zahrnuto i potřebnou formou zavinění. Obžalovaný zcela jistě věděl, že jeho výše popsané počínání nutně způsobí poškozené útrapy jak fyzické (jak bylo již zmíněno, ty spočívaly zejména v hladovění), tak psychické (jež představovaly především pobyt v zapáchajícím a zanedbaném bytě i nutnost konat tělesné vylučování na lůžko, na kterém ležela), které bude vnímat jako těžké příkoří, přičemž nepočítal s žádnou okolností, která by tomu mohla zabránit, tedy byl s takovým následkem alespoň srozuměn. U okolností tvořících znaky základní skutkové podstaty trestného činu podle § 199 odst. 1 trestního zákoníku tak jednal nejméně v nepřímém úmyslu ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku. Ve vztahu k těžšímu následku předvídanému ustanovením § 199 odst. 3 písm. b) trestního zákoníku lze na straně obžalovaného bezpochyby dovodit vědomou nedbalost ve smyslu § 16 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Je všeobecně známou skutečností, že jedním ze základních předpokladů zachování života člověka je dostatečný příjem potravy a že delší dobu trvající hladovění, jímž v daném případě poškozená v důsledku nedostatečného zajištění potravy obžalovaným trpěla, může u hladovějícího vést v krajním případě až ke smrti, což tím spíše platí u osob staršího věku (tedy i u poškozené), jejichž organismus již není tolik odolný. Toho si jistě musel být vědom i obžalovaný. Nelze předpokládat, že by s takovým tragickým následkem byl srozuměn či jej snad dokonce chtěl způsobit. Věděl ale o možnosti jeho vzniku a spoléhál, že k němu nedojde. Takové jeho spoléhání se (že nedojde ke smrti poškozené) se přitom nepochybně odehrálo bez přiměřených důvodů, důkazem čehož je ostatně skutečnost, že i přes zjevně se zhoršující a nakonec zcela evidentně zbědovaný fyzický stav poškozené zůstával zcela pasivní k plnění své povinnosti řádné péče o poškozenou (ve smyslu povinnosti zajistit jí dostatečný příjem potravy a posléze – v době, kdy její stav byl již zcela zbědovaný – i lékařskou péčí), dokonce určitou

dobu bránil dalším osobám, aby uvedený stav poškozené odhalily.

Všechny výše rozebrané okolnosti dokládají, že obžalovaný M. M. po objektivní i subjektivní stránce naplnil všechny znaky skutkové podstaty zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku.

Ke zkoumání duševního stavu obžalovaného byla přibrána znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, která zpracovala posudek z uvedeného oboru (č. l. 208-219, 348-350). Podle znalkyně obžalovaný netrpí a ani v době stíhaného skutku netrpěl duševní chorobou v pravém slova smyslu, nýbrž pouze dissociální poruchou osobnosti, což není nemoc jako taková. Jejím typickými projevy jsou mimo jiné absolutní sobeckost a absence kritického náhledu na vlastní závadné jednání, tyto projevy byly plně shledány i u obžalovaného. Jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti v době činu byly plně zachovalé. U obžalovaného bylo zjištěno škodlivé užívání alkoholu, marihuany a pervitinu, nejedná se ještě o závislost v pravém slova smyslu, pouze o její předstupeň. Rovněž si je vědom účinků, které na něj uvedené substance mají a užívá je zcela dobrovolně. Stíhané jednání nebylo zapříčiněno duševní chorobou, nebylo páčeno v afektu, stresu, zkratkovitém či patologickém jednání ani v abstinenčních příznacích. Ukládat protitoxikomanické či protialkoholní léčení nemá podle znalkyně význam, protože u obžalovaného nebyla diagnostikována závislost a klíčovým předpokladem pro úspěch léčby je motivace jedince ke změně, která u něj chybí.

Z právě popsanych znaleckých závěrů tak soud vzal za prokázané, že obžalovaný se jednání, jímž byl uznán vinným, dopustil ve stavu plně přičetném.

K osobě obžalovaného bylo z popisu rejstříku trestů, zpráv z místa bydliště a sdělení jeho zaměstnavatele zjištěno, že dosud nebyl soudně trestán ani postižen pro přestupek. Svým zaměstnavatelem je hodnocen celkem kladně.

Při úvaze o druhu a výši trestu soud vycházel z hledisek pro posuzování této otázky rozhodných, jež jsou zakotvena zejména v ustanoveních § 38 odst. 1, § 39, § 41 a § 42 trestního zákoníku. Bral tedy v potaz povahu a závažnost stíhaného skutku, osobu obžalovaného, jeho poměry a postoj ke spáchanému čin i okolnosti polehčující a přitěžující.

Trestní sazba dopadající na trestný čin, jehož znaky stíhané jednání obžalovaného naplnilo, činí pět až dvanáct let odnětí svobody. Ve věci přitom soud neshledal žádné okolnosti, v důsledku nichž by ve smyslu § 58 odst. 1 trestního zákoníku bylo namíste trest mimořádně vyměřit pod spodní hranici takto určené trestní sazby. Již z tohoto důvodu a s přihlédnutím k ustanovením § 81 odst. 1 a § 84 trestního zákoníku, podle nichž lze výkon trestu odnětí svobody podmíněně odložit jen u výměry nepřesahující tři roky, bylo třeba obžalovanému uložit trest odnětí svobody v nepodmíněné formě.

Závažnost stíhaného činu byla dána zejména významem dotčeného chráněného zájmu, kterým v daném případě nebyla jen ochrana osoby sdílející společnou domácnost před zlým nakládáním dosahujícím úrovně týrání ze strany dalšího člena této domácnosti, ale také lidský život. Obžalovanému přitěžovalo, že svého jednání se dopustil po předchozím uvážení (§ 42 písm. a) trestního zákoníku). K jeho tíži nutno hodnotit také povahu a způsob zlého nakládání s poškozenou, které sice mělo podobu omisivního jednání, nicméně poškozená je musela pociťovat jako značné útrapy fyzické i psychické.

Na druhé straně jako okolnost polehčující ve smyslu § 41 písm. l) trestního zákoníku je třeba vnímat, že obžalovaný se k převážné části rozhodných skutkových okolností doznal, přičemž jeho doznání bylo ve věci poměrně významným usvědčujícím důkazem. Obžalovanému taktéž polehčuje, že nad svým jednáním v přípravném řízení projevil lítost (§ 41 písm. n) trestního zákoníku). Další polehčující okolností byla jeho dosavadní bezúhonnost (§ 41 písm. o) trestního zákoníku), ve prospěch obžalovaného lze rovněž zohlednit i jeho kladné hodnocení ze současného zaměstnání.

Při zvážení všech skutečností rozhodných pro výměru trestu, jak byly rozebrány v předchozích dvou odstavcích, zastává soud názor, že obžalovanému je namístě trest odnětí svobody vyměřit při třetině zákonné trestní sazby. Proto uvedený trest uložil ve výměře sedmi let, kterou pokládá za adekvátní okolnostem případu i osobě obžalovaného.

S výrokem o nepodmíněném trestu odnětí svobody je spjat i výrok o způsobu výkonu tohoto trestu. Obžalovanému byl za zločin uložen trest odnětí svobody ve výměře přesahující tři léta a nedosahující osmi let. Pro tyto případy trestní zákoník ve svém ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) počítá se zařazením pachatele do věznice s ostrahou. Nicméně moderační ustanovení § 56 odst. 3 trestního zákoníku umožňuje soudu zařadit pachatele do jiného typu věznice, má-li se zřetelem na závažnost činu a povahu i stupeň narušení pachatele za to, že v jiném typu věznice se lépe dosáhne jeho nápravy. V posuzované věci se sice obžalovaný dopustil pokusu typově velmi závažného trestného činu, avšak byl mu za něj uložen trest ve výměře odpovídající jedné třetině zákonné trestní sazby. Kromě toho nyní stíhaný skutek je prvním případem střetu obžalovaného s trestními zákony. Se zřetelem na tyto okolnosti má soud za to, že obžalovaného není nutné zařadit do věznice s ostrahou, která je standardně určena již pro výrazněji narušené a nebezpečné pachatele, ale že jeho nápravy může být stejně účinně dosaženo i v mírnějším typu věznice. Proto byl obžalovaný při aplikaci moderačního ustanovení § 56 odst. 3 trestního zákoníku zařazen do věznice s dozorem.

V rámci trestního řízení uplatnila řádně a včas (§ 43 odst. 3 trestního řádu) nárok na náhradu škody Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (č. l. 236, 238). Po obžalovaném se domáhala náhrady nákladů ve výši 6.297,--Kč, které vynaložila v souvislosti s léčením poškozené Jarmily Petrové (či spíše se snahou zachránit jí život) v rámci její hospitalizace po ukončení stíhaného trestněprávního jednání a které jsou specifikovány v podrobném vyúčtování (č. l. 303-304).

Při posuzování uvedeného nároku soud vycházel z § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Podle tohoto ustanovení platí, že příslušná zdravotní pojišťovna má vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů na hrazené služby, které vynaložila v důsledku zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci.

V posuzovaném případě výše označená zdravotní pojišťovna řádně doložila, že v souvislosti se stíhaným trestněprávním jednáním obžalovaného vynaložila částku 6.297,--Kč za léčbu poškozené, která u ní byla pojištěna. Ve smyslu § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb. má tak vůči obžalovanému nárok na náhradu takto vynaložených nákladů. Proto jí soud danou částku podle § 228 odst. 1 trestního řádu přiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 8 dnů od doručení jeho obsahu ke Krajskému soudu v Plzni. O tomto odvolání bude rozhodovat

Vrchní soud ČR v Praze. Státní zástupce může odvoláním napadnout rozsudek pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to i v neprospěch obžalovaného, poškozený může podat odvolání toliko v případě, že uplatnil nárok na náhradu škody, a to pro nesprávnost výroku o náhradě škody, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci. Obžalovaný má právo podat odvolání pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká. Všechny shora uvedené oprávněné osoby mohou napadat rozsudek také proto, že výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh. Státní zástupce může ve prospěch obžalovaného podat odvolání i proti jeho vůli, stejně tak proti vůli obžalovaného, jenž je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jeho způsobilost k právním úkonům je omezena, může za něho v jeho prospěch podat odvolání též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

Ve prospěch mladistvého obžalovaného může i proti jeho vůli podat odvolání i orgán pověřený péčí o mládež, kterému lhůta k podání opravného prostředku běží samostatně.

Odvolání musí být ve lhůtě shora uvedené nebo v další lhůtě 5 dnů k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Poškozený, kterému byl přiznán nárok na náhradu škody, může žádat, aby byl vyzvolán o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění odsouzeného z trestu odnětí svobody. Žádost se podává u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 1. dubna 2016

Mgr. Martin Kantor, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Votípková